

ЧЕРКАСЬКА ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА І-ІІІ СТУПЕНІВ №5
ЧЕРКАСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Н А К А З

Від 05.09.2023 № 181

Про організацію роботи щодо формування безпечного освітнього середовища та протидії булінгу в Черкаській загальноосвітній школі І-ІІІ ступенів №5

На виконання Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькування)», затвердженого 18.12.2018 № 2657-VIII, наказу Міністерства освіти і науки України від 28.12.2019 № 1646 «Деякі питання реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти», листа Міністерства освіти і науки України «Про створення безпечного освітнього середовища в закладі освіти та попередження і протидії булінгу (цькування)» від 14.08.2020 №1/9-434, з метою забезпечення у закладі освіти безпечного освітнього середовища, вільного від насильства, жорстокого поводження та булінгу (цькування), проведення цілеспрямованої профілактичної роботи з здобувачами освіти та педагогічним колективом школи щодо протидії булінгу

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Порядок подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки булінгу (цькування) в Черкаській загальноосвітній школі І-ІІІ ступенів №5 на 2023-2024 навчальний рік (додаток 1).
2. Затвердити Порядок реагування на випадки булінгу (цькування) в Черкаській загальноосвітній школі І-ІІІ ступенів № 5 та відповідальність осіб, причетних до булінгу (цькування) (додаток 2).
3. Затвердити склад комісії розгляду заяв про випадки булінгу в Черкаській загальноосвітній школі І-ІІІ ступенів №5 (додаток 3).
4. Затвердити Порядок застосування заходів виховного впливу в Черкаській загальноосвітній школі І-ІІІ ступенів № 5 (додаток 4).
5. Затвердити План заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькування) в Черкаській загальноосвітній школі І-ІІІ ступенів № 5 (додаток 5).

6. Заступнику директора з виховної роботи Подгорновій Т.М. ознайомити педагогічних працівників з Планом заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу в Черкаській загальноосвітній школі І-ІІІ ступенів №5 до 15.09.2023 року.

7. Класним керівникам та вчителям предметникам:

7.1 Не допусками висловлювань і дій, що можуть тлумачитися неоднозначно та сприйматися як образа, дотримуватися безоціночних суджень у спілкуванні між усіма учасниками освітнього процесу.

7.2 Здійснювати постійний контроль за поведінкою та взаємостосунками здобувачів освіти під час освітнього процесу.

7.3 Проводити виховні заходи з метою згуртованості класного колективу.

7.4 Постійно проводити профілактичні бесіди та просвітницьку роботу з усіма учасниками освітнього процесу щодо формування безпечного освітнього середовища та протидії булінгу.

8. Психологічній службі Гвоздинській М.С., Шведін В.І.:

8.1 Проводити діагностичну роботу серед здобувачів освіти щодо виявлення рівня згуртованості класних колективів та з метою запобігання фактів жорстокого поводження дітей.

8.2 Постійно проводити просвітницьку та профілактичну роботу з метою запобігання фактів булінгу та жорстокого поводження.

8.3 Залучати до співпраці громадські організації, службу у справах дітей, працівників поліції.

9. Педагогу – організатору Пушкаренко А.С. розмістити на сайті школи План заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу, Порядок подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки булінгу (цькування), Порядок реагування на випадки булінгу (цькування) та відповідальність осіб, причетних до булінгу (цькування), Порядок застосування заходів виховного впливу в Черкаській загальноосвітній школі І-ІІІ ступенів № 5.

10. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

Лариса

Директор школи

МАКСЮТА

наказом ознайомлені:

№ з/п	П.І.Б.	Підпис	№ з/п	П.І.Б.	Підпис
1	Біленко Т.Д.		26	Лазаревич В.О.	
2	Бойко С.І.		27	Мохур Н.В.	
3	Бут Є.О.		28	Нецвітна Т.В.	
4	Бушина Н.М.		29	Овсюк В.М.	
5	Василенко Л.В.		30	Павлова Л.С.	
6	Верба К.І.		31	Папуша Л.П.	
7	Володченко Л.М.		32	Пінішкевич Л.І.	
8	Геліконова О.М.		33	Подгорнова Т.М.	
9	Гвоздинська М.С.		34	Прилуцька Т.В.	
10	Говорунець З.В.		35	Пушкаренко А.С.	
11	Гриценко Н.М.		36	Рогоза О.В.	
12	Дядюра В.С.		37	Слободянюк С.М.	
13	Євтушевська Н.Б.		38	Таран В.Р.	
14	Жила Н.В.		39	Таран І.І.	
15	Заболотня О.Ю.		40	Федорчук О.М.	
16	Іванова Г.М.		41	Удовик Я.М.	
17	Кобзар А.М.		42	Хоменко О.П.	
18	Козачук Н.В.		43	Чеберяк В.В.	
19	Кондрашова О.Ю.		44	Шведін В.І.	
20	Кравченко Д.О.		45	Шиленко А.Ф.	
21	Крамар І.В.		46	Шепета Л.С.	
22	Кручиненко М.А.		47	Шкорубко Л.О.	
23	Криворіг В.В.		48	Шурмель К.В.	
24	Легкун І.В.		49	Шульга Ю.М.	
25	Локшина Р.О.				

Додаток 1
до наказу Черкаської
загальноосвітньої школи
I-III ступенів №5
від 05.09.2023 № _____

**Порядок подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності)
заяв про випадки булінгу (цькування)
в Черкаській загальноосвітній школі I-III ступенів № 5**

1. Заяву про випадки булінгу у закладі освіти має право подати будь-який учасник освітнього процесу.
2. Заява подається керівнику закладу освіти відповідно до Закону України «Про звернення громадян».
3. Здобувач освіти, який став свідком булінгу у школі, зобов'язаний повідомити про це вчителя, вихователя, психолога або безпосередньо керівника закладу освіти.
4. Педагог або інший працівник закладу освіти, який став свідком булінгу або отримав повідомлення про факт булінгу від здобувача освіти, який був свідком або учасником булінгу, зобов'язаний повідомити керівника закладу освіти про цей факт.
5. Керівник закладу освіти розглядає письмову заяву про випадок булінгу в день її подання та скликає комісію для проведення розслідування усіх обставин випадок булінгу (цькування). До складу комісії входять директор школи, заступник директора з виховної роботи, педагогічні працівники (у тому числі психолог, соціальний педагог, класний керівник), батьки постраждалого та булера (за згодою), та інші зацікавлені особи.
6. Комісією з розгляду випадків булінгу (цькування) проводиться повне та неупереджене розслідування щодо випадків булінгу (цькування) з залученням осіб, від яких надійшла інформація.
7. За результатами роботи комісії складається акт, який зберігається в паперовому вигляді з оригіналами підписів всіх членів комісії.
8. Якщо випадок цькування був одноразовим конфліктом, питання з налагодження мікроклімату в дитячому середовищі та розв'язання конфлікту вирішується у межах закладу освіти учасниками освітнього процесу.
9. У разі, якщо комісія не кваліфікує випадок, як булінг (цькування), а постраждалий не згодний з цим, то він може одразу звернутися до сектору ГУНП в Черкаській області із заявою, про що керівник закладу освіти має повідомити постраждалого.

10. Якщо комісія визнала, що це був булінг, а не одноразовий конфлікт, то директор школи зобов'язаний повідомити уповноважені підрозділи органів Національної поліції України та Службу у справах дітей.

11. У разі встановлення факту булінгу, школа забезпечує надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, яких цькували, які цькували або які стали свідками булінгу.

12. Здобувач освіти може звернутись на гарячу лінію з протидії насильству в сім'ї або із захисту прав дітей ГО «Ла Страда-Україна»; до соціальної служби з питань сім'ї, дітей та молоді; Національної поліції України; Центру надання безоплатної правової допомоги, Національну дитячу «гарячу» лінію: 0 800 500 225 (зі стаціонарних телефонів) або 116 111 (з мобільних).

13. Після отримання звернення дитини, відповідна особа або орган інформує керівника закладу освіти у письмовій формі про випадок булінгу. Керівник закладу освіти має розглянути таке звернення та з'ясувати всі обставини булінгу.

14. Рекомендації до оформлення заяви: подається державною мовою, зміст заяви пишеться в довільній формі, чітко вказуються прізвища, дотримання вимог до оформлення реквізитів, не допускати виправлень.

Додаток 2
до наказу Черкаської
загальноосвітньої школи
I-III ступенів №5
від 05.09.2023 № _____

**Порядок реагування на доведені випадки булінгу (цькування)
в Черкаській загальноосвітній школі I-III ступенів № 5
та відповідальність осіб, причетних до булінгу (цькування).**

1. У разі підтвердження факту вчинення булінгу (цькування), за результатами розслідування та висновків комісії з розгляду випадку булінгу (цькування), керівник закладу повідомляє уповноважені підрозділи органів Національної поліції України та служби у справах дітей про випадки булінгу (цькування) в закладі освіти.

2. Комісія за результатами проведеного розслідування щодо з'ясування обставин на підставі заяви про булінг (цькування), визначених сторін булінгу (цькування), встановлених можливих причин булінгу (цькування) розробляє рекомендації для педагогічних працівників щодо освітньої діяльності з учнями, причетними до булінгу, їх батьками (особами, що їх замінюють), заходи стабілізації психологічного клімату у колективі, надання соціальних та психолого-педагогічних послуг сторонам булінгу (цькування).

3. Надаються соціальні та психолого-педагогічні послуги здобувачам освіти, які вчинили булінг, стали його свідками або постраждали від булінгу.

4. Практичний психолог у межах своїх посадових обов'язків:

4.1 діагностує стан психологічного клімату в колективі, в якому відбувся булінг (цькування) та за результатами діагностики розробляє план корекційної роботи з кривдником та свідками із залученням батьків (законних представників);

4.2 розробляє та реалізує програму індивідуальної реабілітації для потерпілого;

4.3 розробляє профілактичні заходи для групи (класу), в якій зафіксовано випадок булінгу (цькування); для батьків або законних представників;

4.4 здійснює супровід педагогічних, науково-педагогічних працівників, які забезпечують освітній процес для групи (класу), в якій зафіксовано випадок булінгу (цькування);

4.5 забезпечує надання психологічного супроводу здобувачів освіти, які постраждали від булінгу (цькування), стали його свідками або вчинили булінг (цькування).

5. Педагогічні працівники, які працюють з класом, у якому зафіксовано випадок булінгу (цькування), забезпечують:

- виконання рекомендації комісія з розгляду випадків булінгу (цькування) в закладі освіти щодо доцільних методів навчання та організації роботи з учнями, причетними до булінгу (цькування) та їхніми батьками (законними представниками);
- дотримання правил поведінки учасниками освітнього процесу в закладі освіти, визначених статутом закладу освіти, законодавством;
- виробляють спільно з здобувачами освіти правила взаємодії класу чи групи під час освітнього процесу.

6. Батьки здобувачів освіти (законні представники) зобов'язані виконувати рішення та рекомендації комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) в закладі освіти.

7. За виконання та моніторинг запланованих заходів відновлення та нормалізації психологічного клімату в закладі освіти та визначених рекомендацій для учасників булінгу (цькування) відповідає уповноважена особа або особа, яка її замінює у разі відсутності відповідно до наказу про склад комісії.

8. Визначаються відповідальні особи, причетні до булінгу (цькування) та накладаються адміністративні стягнення.

9. Вчинення булінгу неповнолітньої чи малолітньої особою карається штрафом від 50 до 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (850 та 1700 гривень відповідно) або громадськими роботами від 20 до 40 годин.

10. Знущення, вчинені групою осіб або повторно протягом року після накладення адміністративного стягнення, передбачає штраф від 1700 гривень до 3400 гривень або громадські роботи від 40 до 60 годин.

11. Булінг (цькування), вчинений малолітньою або неповнолітньою особою, тягне за собою накладання штрафу на батьків, або осіб, які їх замінюють.

12. За приховування керівником закладу освіти або працівниками школи фактів булінгу накладається штраф від 850 до 1700 грн. або призначають виправні роботи на строк до 1 місяця з відрахуванням до 20% заробітку.

до наказу Черкаської
загальноосвітньої школи
I-III ступенів №5
від 05.09.2023 № _____

**Склад комісії по розгляду (з дотриманням конфіденційності)
заяв про випадки булінгу (цькування)
в Черкаській загальноосвітній школі I-III ступенів № 5**

1. Директор школи – голова комісії
2. Заступник директора з виховної роботи – заступник голови
3. Соціальний педагог- секретар
4. Практичний психолог
5. Класний керівник
6. Представник служби у справа дітей (за згодою)
7. Представник сектору ювенальної превенції (за згодою)
8. Зацікавлені особи (за згодою)

до наказу Черкаської
загальноосвітньої школи
I-III ступенів №5
від 05.09.2023 № _____

ПОРЯДОК
застосування заходів виховного впливу
в Черкаській загальноосвітній школі I-III ступенів № 5

1. Цей Порядок визначає процедуру застосування заходів виховного впливу в Черкаській загальноосвітній школі I-III ступенів № 5.

2. Порядок процедури застосування заходів виховного впливу складений на основі типового Порядку застосування заходів виховного впливу, затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України 28 грудня 2019 року N 1646.

3. Заходи виховного впливу - заходи, які застосовуються під час освітнього процесу щодо сторін булінгу (цькування) та забезпечують корекцію їхньої поведінки, зокрема виправлення деструктивних реакцій та способів поведінки у міжособистісних стосунках.

4. Заходи виховного впливу до сторін булінгу (цькування) в Черкаській загальноосвітній школі I-III ступенів № 5 застосовуються з метою:

- відновлення та нормалізації відносин між сторонами булінгу (цькування) після відповідного випадку;
- недопущення повторення випадку булінгу (цькування) між сторонами булінгу (цькування);
- загальної превенції випадків булінгу (цькування) у Черкаській загальноосвітній школі I-III ступенів № 5.

5. Необхідні заходи виховного впливу до сторін булінгу (цькування) визначає комісія з розгляду випадків булінгу (цькування) в Черкаській загальноосвітній школі I-III ступенів № 5, зокрема:

- мету, конкретні завдання, зміст, методи та форми заходів виховного впливу;
- критерії визначення співвідношення між запланованими та отриманими результатами заходів виховного впливу.

6. Моніторинг ефективності застосування заходів виховного впливу до

сторін булінгу (цькування) та необхідність їх коригування визначає комісія

розгляду випадків булінгу (цькування) в Черкаській загальноосвітній школі I-III ступенів № 5 на засіданні.

7. Заходи виховного впливу реалізуються педагогічними працівниками Черкаської загальноосвітній школі I-III ступенів № 5, фахівцями служби у справах дітей та центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді із залученням необхідних фахівців із надання правової, психологічної, соціальної та іншої допомоги, в тому числі територіальних органів (підрозділів) Національної поліції України та інших суб'єктів реагування на випадки булінгу (цькування).

8. Суб'єкти реагування на випадки булінгу в закладах освіти під час реалізації заходів виховного впливу діють в межах повноважень, передбачених законодавством та цим Порядком.

9. Психологічний та соціально-педагогічний супровід застосування заходів виховного впливу у класі, в якому стався випадок булінгу, здійснюють у межах своїх посадових обов'язків практичний психолог та соціальний педагог Черкаської загальноосвітній школі I-III ступенів № 5, зокрема:

- діагностику рівня психологічної безпеки та аналіз її динаміки;
- розробку програми реабілітації для потерпілого та її реалізацію із залученням батьків або інших законних представників малолітньої або неповнолітньої особи;
- розробку корекційної програми для кривдника (булера) та її реалізацію із залученням батьків або інших законних представників малолітньої або неповнолітньої особи;
- консультативну допомогу всім учасникам освітнього процесу;
- розробку профілактичних заходів.

загальноосвітньої школи
I-III ступенів №5
від 05.09.2023 № _____

**План заходів,
спрямованих на запобігання та протидію булінгу,
в Черкаській загальноосвітній школі I-III ступенів № 5
на 2023-2024 навчальний рік**

№ п/п	Назва заходу	Категорія учасників	Дата проведення	Відповідальні
1	Засідання методичного об'єднання класних керівників з теми «Деякі питання організації виховного процесу у закладах освіти в 2023/2024 н. р»	1-11 класи	30.08.2023	ЗДВР Подгорнова Т.М.
2	Нарада при директорі «Про організацію роботи щодо формування безпечного освітнього середовища та протидії булінгу в Черкаській загальноосвітній школі I-III ступенів №5.	Педагогічні працівники	04.09.2023	ЗДВР
3	Наказ «Про організацію роботи щодо формування безпечного освітнього середовища та протидії булінгу в Черкаській загальноосвітній школі I-III ступенів №5	Педагогічні працівники 1-11 класи	05.09.2023	ЗДВР
4	Нарада при директорі «Про проведення інформаційної кампанії «Стоп булінг»	Педагогічні працівники	18.09.2023	ЗДВР
5	Зустріч з інспектором з ювенальної превенції сектору превенції Черкаського відділу поліції ГУНП в Черкаській області та спеціалістами Головного територіального управління юстиції в Черкаській області. Година спілкування «Протидія булінгу в дитячому середовищі».	8-А, 8-Б, 8-В 9-А, 9-Б	Вересень Жовтень	ЗДВР
6	Проведення профілактичних заходів до Всесвітнього дня запобігання самогубства	6-А, 6-Б	До 11.09.2023	Гвоздинська М.С.
7	Перегляд відеороликів та мультфільмів «Зупинимо булінг разом»	1-5 класи	Вересень	Класні керівники
8	Виховні години, години спілкування «Булінг: причини, види, відповідальність в школах України».	1-11 класи	Вересень Жовтень	Класні керівники
9	Участь учнів у акціях, які пропагують здоровий спосіб життя	1-11 класи	Листопад Грудень	Класні керівники Психологічна сужба

	та попередження насильства «16 днів проти насильства»			
10	Первинна діагностика, спрямована на виявлення дітей «групи ризику»: - Методика вивчення схильності до суїцидальної поведінки (М.Горська); - Визначення труднощів адаптації 5-тикласників (емоційної напруженості); - Проективне експрес діагностування емоційного стану здобувачів освіти; - Соціометрія Дж.Морено; - Тест на виявлення суїцидальних намірів (Н.Шваровська, О.Гончаренко, І.Мельникова); - Обстеження психоемоційного стану за проективною методикою «Неіснуюча тварина».	1-11 класи	Жовтень Жовтень Листопад Грудень Січень Лютий	Гвоздинська М.С.
12	Виступи на батьківських зборах, нарадах з питань охорони дитинства та недопущення фактів булінгу, насильства	1-12 класи	Листопад	Шведін В.І. Гвоздинська М.С.
13	Організація та проведення «Тижня толерантності» в рамках акції «16 днів проти насильства»	1-12 класи	25.11-10.12.2023	Шведін В.І. Гвоздинська М.С.
14	Поводити заходи, спрямовані на формування впевненості у собі, позитивного ставлення до життя, покращення комунікативних вмінь та підвищення самооцінки. Протягом року ПС, ЗДВР Класні керівники	1-12 класи	Протягом року	ПС, ЗДВР
15	Тематичні виховні заходи (ціннісне ставлення до сім'ї, родини та людей, профілактика суїциду, попередження насильства). «Захистити себе від насильства», «Насилля в сім'ї як соціальна проблема», «Не проміняй свободу на рабство», «Як захистити себе від насилля в сім'ї», «Життя без насилля» «Гнів і агресивність».	1-12 класи	Жовтень	Класні керівники
16	Всеукраїнський тиждень права «Великі права маленької людини» (за окремим планом).	1-12 класи	04.12.2023 08.12.2023	Вчителі правозн. Пушкаренко А.С. Класні керівники
17	Виступи на батьківських зборах з питань охорони дитинства та недопущення фактів булінгу, насильства	5-12 класи	18.12.-22.12.2023	Шведін В.І.

18	Профілактична бесіда «Булінг: причини, наслідки, застереження»	5-6 класи	До 30.09.2022	Шведін В.І.
19	Гра-мандрівка «Права у моєму житті»	1-4 класи	Жовтень	Шведін В.І.
20	Круглий стіл для вчителів «Партнерство заради успіху дітей»	Вчителі	Січень	Шведін В.І.
21	Усний журнал «У злагоді народжується єдність».	7-9 класи	Листопад – грудень	Шведін В.І.
22	Круглий стіл «Звільнити світ від насильства».	10-12 класи	Листопад – грудень	Шведін В.І.
23	Стіна доброти «Наші долоньки проти насильства».	1-4 класи	Листопад – грудень	Шведін В.І.
24	Круглий стіл «Чи звик ти обмірковувати свої вчинки?»	5-6 класи	Січень	Шведін В.І.
25	Круглий стіл «Правова свідомість – показник вихованості молоді»;	7-9 класи	Листопад	Шведін В.І.
26	Зустріч з інспектором з ювенальної превенції сектору превенції Черкаського відділу поліції ГУНП в Черкаській обл. Година спілкування «Права і правопорушення».	8-А, 8-Б, 8-В	Жовтень 2023	ЗДВР
27	Заняття з елементами тренінгу "Людська та особиста гідність. Протидія булінгу" спільно з представниками ЦССДСМ	5-А, 5-Б	Грудень 2023	ЗДВР ЦССДСМ
28	Встановлення інформаційних скриньок для повідомлень про випадки булінгу (цькування)	1-12 класи	Постійно	Психологічна служба
29	Анонімне анкетування учнів 5-11-го класів про випадки булінгу (цькування) у школі	5-11 класи	Березень 2024	Гвоздинська М.С.
30	Інтерактивне заняття для учнів «Протидія булінгу в учнівському середовищі».	6-9 класи	Грудень 2023	Гвоздинська М.С.
31	Інтерактивне заняття для учнів «Стоп булінг».	3-4 класи	Лютий 2024	Гвоздинська М.С.
32	Профілактичне заняття з елементами тренінгу «Запобігання насильству серед дітей. Правила безпечної поведінки».	2-4 класи	Квітень 2024	Гвоздинська М.С.
33	Проект ШОП. Безпечний інтернет для користувачів підліткового віку. «Профілактика булінгу в учнівському середовищі».	5-9	Протягом року	ЗДВР
34	Години спілкування «Булінг: міфи та реальність», «Не допускай насилля над ближнім», «Допоможи другу» тощо	5-12	Листопад-Грудень 2023	Класні керівники
35	Уроки відвертого спілкування «Змінюй в собі негативне ставлення до інших», «Як подолати булінг»	1-4	Жовтень 2023	Класні керівники

36	Конкурс плакатів проти насильства «StopBulling»	5-12 класи	Березень	Класні керівники
----	--	------------	----------	------------------